

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Oktay Erkan Temizkan

erkan.temizkan@isbank.com.tr

ABD’de tarım dışı istihdam Mart’ta beklentilerin çok üzerinde arttı.

Haftasonu yurt içinde çeşitli düzenlemeler duyuruldu.

ABD’de Fed’in faiz kararlarını verirken ele aldığı önemli göstergelerden biri olan tarım dışı istihdam artışı, Mart ayında 303 bin kişi ile 200 bin kişi seviyesinde oluşan piyasa beklentilerinin oldukça üzerinde gerçekleşti. Böylece tarım dışı istihdam artışı Mart’ta, Ocak 2023’ten bu yana gerçekleşen en yüksek düzeyini tekrarladı. Bu dönemde ülkedeki işsizlik oranı, Şubat ayına göre 0,1 yüzde puan gerileyerek %3,8 seviyesinde gerçekleşti. Mart’ta tarım dışı özel sektördeki ortalama saatlik ücretler piyasa beklentileri paralelinde aylık bazda %0,3 artış gösterdi. İşgücü piyasalarının güçlü seyrini sürdürmesinin yanı sıra ortalama saatlik ücret artışının bir önceki aya göre daha yüksek gerçekleşmesi, geçtiğimiz hafta Minneapolis Fed Başkanı Neel Kashkari’nin enflasyonun yatay gittiği takdirde faiz indirimi beklentilerinin sorgulanabileceğine yönelik açıklamalarıyla birlikte değerlendirildiğinde, 2024 yılında faiz indirimi olmayabileceğine yönelik görüşler dile getirilmeye başlandı. Söz konusu gelişmelere karşılık, ABD hisse senedi piyasaları haftanın son işlem gününde alıcılı bir seyriz izledi. Asya piyasaları ise bu sabah karışık bir görünüm sergiliyor. Brent türü ham petrolün varil fiyatı artan jeopolitik gerilimler nedeniyle Cuma günü %0,57 artışla 91,2 USD seviyesinde gerçekleşti. Altının ons fiyatı %1,75’lik yükselişle 2.330 USD seviyesine ulaşarak rekor tazeledi.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü’nün (FAO) açıkladığı verilere göre, küresel gıda fiyatları Mart’ta bir önceki aya göre %1,1 artış kaydederek Temmuz 2023’ten bu yana ilk kez aylık bazda yükseldi. Bu gelişmede aylık bazda %8 artarak son bir yıldaki en yüksek seviyesine ulaşan bitkisel yağ fiyatları etkili oldu.

TCMB tarafından 2023’te enflasyon hedefinin tutturulamaması üzerine hükümete yazılan açık mektupta, asgari ücretin yılda bir kez güncellenmesinin, yönetilen/yönlendirilen fiyatlar ile ücret ve vergi ayarlamalarında OVP’de sunulan enflasyon tahminlerinin gözetilmesinin önem taşıdığı ifade edildi. Mektupta hizmet enflasyonundaki katılığın, enflasyon beklentilerinin, jeopolitik risklerin ve gıda fiyatlarının enflasyon üzerindeki riskleri canlı tuttuğu bildirildi.

TCMB tarafından 6 Nisan’da yapılan duyuruya göre, makroihtiyati çerçevede sadeleşme politikaları kapsamında menkul kıymet tesisine tabi yükümlülükler uygulanan menkul kıymet tesis oranı %4’ten %1’e düşürülürken, kredi büyümesine göre menkul kıymet tesisine ilişkin uygulamaya son verildi. TCMB ayrıca, kredi kartı işlemlerinde uygulanacak aylık azami akdi faiz oranını Türk lirası işlemler için %3,66’dan %4,25’e, yabancı para işlemler için %2,93’ten %3,40’a yükseltti. Diğer yandan, KKM uygulaması kapsamında yurt içi gerçek kişilerin 31 Mart 2024 tarihi itibarıyla bankalardaki döviz tevdiat, döviz cinsinden katılım fonu ve altın hesaplarının Türk lirası mevduata çevrilebileceği duyuruldu.

Cuma günü Hazine ve Maliye Bakanlığı’nın açıkladığı verilere göre, Mart ayında Hazine’nin gelirleri 518,3 milyar TL seviyesinde kaydedilirken, giderleri 685,1 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Böylece, Mart ayı Hazine nakit açığı 166,8 milyar TL oldu. Bu dönemde giderlerin 63,4 milyar TL’lik (%9,3) kısmını faiz ödemeleri oluştururken, faiz dışı nakit açığı 103,4 milyar TL olarak gerçekleşti.

Cuma günü genelinde alıcılı bir seyriz izleyen BIST-100 kapanışa doğru artan alımların etkisiyle günü %5,37 yükselerek 9.619 seviyesinden kapattı. Böylece, BIST-100 endeksi günlük ve haftalık kapanışta tarihi yüksek seviyelerini gördü. Türk lirası ABD doları ve euro karşısında değer kaybetti. Türkiye’nin CDS primi 6 baz puan artarak 294 baz puan düzeyine çıktı. 2 ve 10 yıllık gösterge tahvillerin getirileri ise sırasıyla %43,44 ve %26,93 olarak gerçekleşti.

Bugün Euro Alanı’nda Nisan ayına ilişkin Sentix yatırımcı güven endeksi, yurt içinde Şubat ayı sanayi üretim endeksi açıklanacak.

Dünya Borsaları	Kapanış	%Değişim
MSCI Dünya Borsaları	3.402	0,47 ↑
MSCI GOÜ	1.046	0,29 ↓
MSCI Japonya Hariç Asya*	538	0,25 ↑
Dow Jones	38.904	0,80 ↑
S&P 500	5.204	1,11 ↑
Euro Stoxx 50	5.015	1,10 ↓
Shanghai*	3.066	0,10 ↓
Nikkei*	39.299	0,79 ↑

(*) TSİ 08:30 verileridir.

Pariteler	Kapanış	%Değişim
EUR/USD	1,0835	0,00 →
USD/JPY	151,56	0,07 ↓

Emtia Fiyatları	Kapanış	%Değişim
Brent Petrol (USD/varil)	91,2	0,57 ↑
Altın (USD/ons)	2.330	1,75 ↑

Risk Göstergeleri	Kapanış	Değişim
ABD Hazine Tahvil Faizi*	%4,38	7 bp ↑
VIX	16,03	0,3 p ↓
CDS-TR (5-Y)	294	6 bp ↑

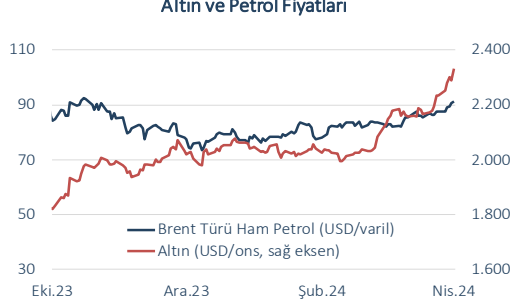
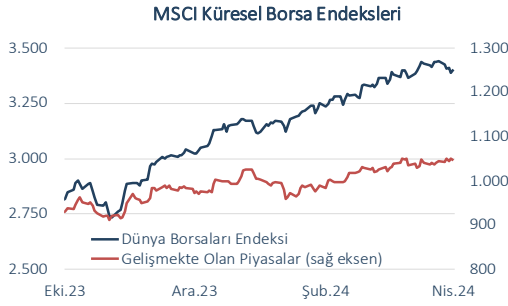
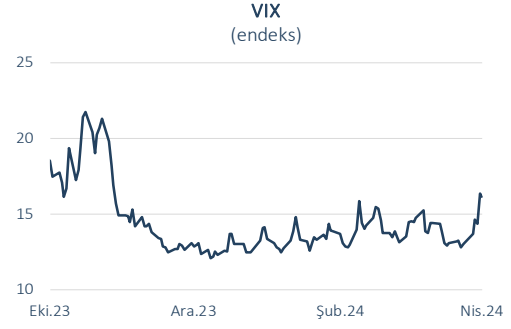
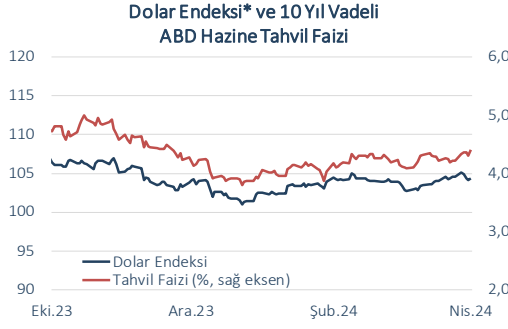
(*) 10-Y

Yurt İçi Piyasalar	Kapanış	%Değişim
BIST-100	9.619	5,37 ↑
USD/TL	32,0374	0,52 ↑
Euro/TL	34,7099	0,38 ↑
2-Y Gösterge Tahvil Faizi	%43,44	0 bp →
10-Y Gösterge Tahvil Faizi	%26,93	23 bp ↑

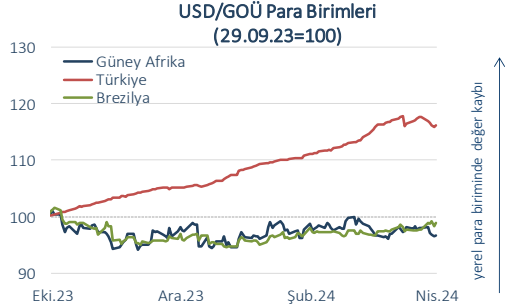
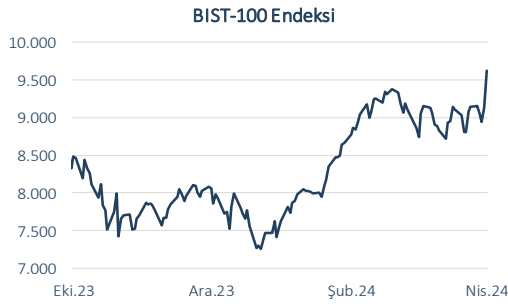
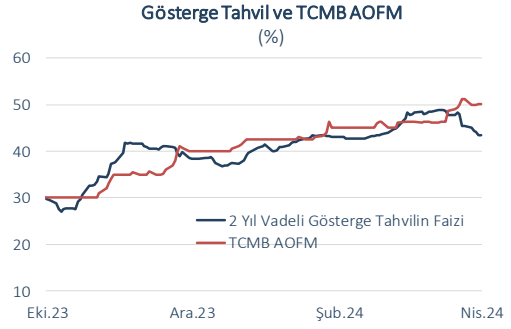
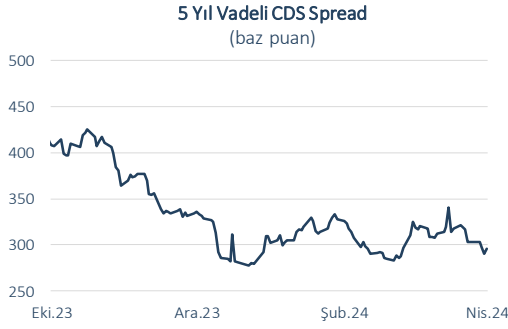
Cuma	Veri Gündemi				Bugün		
Yurt Dışı	Dönemi	Beklenti	Gerçekleşme	Yurt Dışı	Dönemi	Beklenti	Önceki
ABD Tarım Dışı İstihdam	Mart	200 bin kişi	303 bin kişi	Euro Alanı Sentix Güven Endeksi	Nisan	-8,5	-10,5
ABD İşsizlik Oranı	Mart	%3,9	%3,8	Almanya Sanayi Üretimi, aylık	Şubat	%2,1 (G)	%1,0
Euro Alanı Perakende Satışlar, aylık	Şubat	-%0,4	-%0,5	Almanya Dış Ticaret Dengesi, ma, aylık	Şubat	21,4 mlyr EUR (G)	27,5 mlyr EUR
Yurt İçi	Yurt İçi						
Hazine Nakit Dengesi	Mart	-	-166,8 mlyr TL	Sanayi Üretim Endeksi, yıllık	Şubat	-	%1,1

(G) Gerçekleşme

Küresel Piyasalar

Yurt İçi Piyasalar

(*) Endeksteeki artış ABD dolarının gelişmiş ülke para birimleri karşısında değer kazandığını gösterir.
Kaynak: Datastream, Reuters

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.